

OGŁOSZENIA:

PRZEDPŁATA:

W Radomiu bez odnośzenia:

Rocznie rb. 4, półrocznie rb. 2, kwartalnie rb. 1.

Pocztą:

Rocznie rub. 5, półrocznie rb. 2 kop. 50, kwartalnie rubli 1 kop. 25.

Rękopisy

bez zastrzeżeń nie zwracają się

Na 1-ej stronie: za wiersz garmonowy lub jego miejsce 40 kopiejek.

Nekrologi, Reklamy, Nadesłane: za wiersz petitowy lub jego miejsce 15 kopiejek.

Ogłoszenia z wyjątkiem: pierwszy raz 5 kop., następne po 5 kop., za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Gazeta Radomska

WYCHODZI W ŚRODY I SOBOTY.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie, prócz niedziel i świąt, od godz. 10-ej rano do 4-ej popołudniu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska, dom W-ej Abramowiczowej obok gmachu Rządu Gubernjalnego.

Dom Bankowy

ADAM PIĘDZICKI

w Warszawie Królewska 6, róg Saskiego Placu

Załatwia wszelkie interesy wchodzące w zakres bankierski. 78—46

Z powodu pierwszej rocznicy

SPÓŁKI ROLNEJ RADOMSKIEJ

Dzień 14-go sierpnia winien być utrwalony w pamięci naszej braci po plugu: w dniu tym bowiem, w roku zeszłym, otworzyła swe podwoje nowa instytucja ze szczytnym zadaniem niesienia pomocy rolnikowi w trudnych warunkach jego obecnego bytu.

Rywalizacja wzajemna renty ziemi i kapitałów, lokowanych w przedsiębiorstwach przemysłowych, sprawiła, iż w ostatnim lat dziesiątku wytworzył się szereg anormalnych warunków, paraliżujących prawidłowy bieg rolnictwa. Rozgałzający się z nadmierną szybkością przemysł wywołał nadmierny popyt rąk roboczych oraz podniesienie dziennej płacy w dwójnasób, a reformy taryfowe obniżyły wartość produkowanego zboża do ceny nie pokrywających kosztów produkcji. Powyższe okoliczności spowodowały przesilenie w rolnictwie, zgubne skutki którego dotychczas jeszcze trwają.

Niedaleka przyszłość przesilenie złagodzi i zażegna, unormuje nadwzręoną równowagę drogą ofiar ze strony średniej własności ziemskiej, która ulegnie stopniowemu rozdrobnieniu. Dominować będzie tylko większa i drobna własność ziemska—ze średniej zaś ocaleje ta, której towarzyszy wysoka kultura, rozumna intensywna gospodarka oraz odpowiedni kapitał obrotowy. By osłabić zły wpływ podobnej koniunktury i zapobiedz zbytniemu rozdrobnieniu średniej własności ziemskiej, należy przeciwstawić skuteczne odczynniki. Ziemiaństwo nasze odczuło tę potrzebę, rezultatem czego są powstałe już i powstające w kraju syndykaty i Spółki rolne, mające na celu najtańsze i najkorzystniejsze pośrednictwo w zbywaniu produktów rolnych i w spożytkowaniu kapitału obrotowego. Przez ziemian zapoczątkowane i dla ich dobra wytworzone, Spółki

owe całe swe istnienie opierają na zaufaniu tychże ziemian i aby rzeczono Spółki należy się rozwijały i realne korzyści przynosiły, winny mieć one zapewnione współdziałanie *jaknajwiększej liczby uczestników*. Zwiększająca się ilość oddziałów powiększa zarazem podstawowe zasady Spółki. Posiadając odpowiedni zapas gotowizny, Spółka jest w możności stopniowo rozszerzać swoje operacje, które, prowadzone ryczałtowo, pozwalają uczestnikom osiągnąć możliwe najkorzystniejsze warunki w nabywaniu żądanych towarów. Prawda, że mając do zwalczania potężną konkurencję firm warszawskich, które wytworzyły sobie monopol, oraz odrębne gusta odbiorców, Spółka nie jest w stanie prowadzić bezpośrednich hurtowych transakcji. Przypuszczać wszakże należy, iż technika rolnicza niezadługo wytworzy typy narzędzi, zdolne jednakowo zadowolnić wszystkich rolników, a wtedy i upodobania ich zbiegną się do jednego mianownika. Dziś jeden twierdzi, iż ideałem dwuski-bowca jest plug Sacka—drugi przekłada Ventzki'ego; jeden żąda żniwiarki Wooda, drugi woli Mac Cormicka, sądząc jednak, że to są szkopyty, łatwo dające się usunąć, gdy weźmiemy na uwagę tę okoliczność, iż każdy fabrykant wypuszcza w obieg narzędzia swoje dwójakiego rodzaju: jedne lepsze, mogące znaleźć zastosowanie na gruntach piaszkowych i popielatkach z przepuszczalnym, hezkamiemistem podglebiem, drugie—cięższe, solidniejsze, odpowiednie na rędziny i kamieniste sapy. Ujednostajnienie potrzeb i wymagań jest rzeczą niemalej wagi i winno być przedmiotem niejednej dyskusji na zebraniach, jakie zazwyczaj co kwartał zgromadzają spory zastęp rolników.

Spółka radomska przez czas swego jednorocznego istnienia okazała wielką żywotność, starając się wejść we wszystkie drobiazgowo nawet potrzeby rolnika. Z dostawcami niezbędnych produktów weszła w odpowiednie układy, tak, że za pośrednictwem Spółki możemy dziś taniej nabywać: żelazo, gwoździe, worki, wagi, węgiel, wiktuały. Bez wątpienia, iż dobrze zapoczątkowane dzieło nadal pomysłnie rozwijać się będzie. Rozszerzwszy obecnie swój lokal i mając zbudowany odpowiedni skład—spodziewamy się, iż z czasem Spółka zmieni swoją rolę biernej pośredniczki i stanie się—czynną. Cena żelaza, które obecnie otrzymujemy z pewną bonifikacją, nie stoi jeszcze na tym poziomie, na jakim stać by winna. Hurtowe sprowadzanie tak niezbęd-

nego w rolnictwie produktu i odstępowanie go w miarę potrzeby uczestnikom, zapewniłoby nam o wiele większe korzyści. A rzecz ta jest łatwą do wykonania. Czyż bowiem Spółka nie powinna dążyć do rozwoju wszechstronnego? Być może, że nazwiecie mnie utopistą, gdy pójde jeszcze dalej, gdy podam myśl ulotną, gdy rzucę projekt, który obecnie nie wyszedł ze sfery marzeń, stanowiąc *pia desiaderia* każdego dobrze myślącego rolnika, a który mimo-woli nasuwają mi pod pióro świetne rezultaty, jakie każe projekt ten obiecywać. Tworząc Spółkę rolną, dla ziemian naszej gubernji, nie jesteśmy osamotnieni: mamy w każdej gubernji podobne syndykaty czy Spółki w tym celu powstałe i w tym duchu działające. Czyż niemożliwą była kooperacja tych towarzystw dla przedsięwzięcia tak ważnej i podstawowej kwestji, jaką jest kwestja wzięcia w swoje ręce i pod swoją opiekę handlu zbożowego? Czyż niemożliwą byłaby budowa elewatorów oraz młynów dla przechowywania i przerabiania naszych plodów? Ze rzecz ta na razie przedstawia się prawie niemożliwą do wykonania, że wymaga dużych nakładów—nie przeczę, lecz jeśli dyskutujemy z uwagą nad kwestją zaprowadzenia pożądanego meljoracji rolnych w naszej gubernji, jeśli drogą niewielkich rocznych składek obiecujemy sobie zebrać na ten cel miljonowy kapitał, to czyż i kwestja wyżej podniesiona, przytem tak żywotna przy niewyczerpujących, a umiejętnych finansowych kombinacjach nie mogłaby zostać urzeczywistnioną?

Rzucony tu projekt może się wreszcie przedstawić za szerokim i obszernym w swych zarysach—można go ująć w szersze ramki—wszakże aby stać na wysokości zadania, należy dążyć usilnie do unicestwienia wpływu paraliżującej działalności Spółek, do dziś dnia istniejącej siły złożonej z *bergów, blumów, manów*, i t. d., którzy w swoich rękach dzierżą cały handel zamienny, należy skasować ten bezcelowy i bezpożyteczny podatek, ściągany przez nich za ofiarowywane pośrednictwo, które z bezprzykładną lichwą może iść w zawody.

Przypuszczam, że przyszłość naszych Spółek rolniczych sama im wskaże tę drogę; trudną i mozolną będzie ona do przebycia, tamować ją będą poważne przeszkody, lecz cel do którego ta droga prowadzi jest przez wszystkich rolników gorąco pożądanym. *Per aspera—ad astra.*

Jan Herniczek.

Zjazd międzynarodowy lekarski w Paryżu.

(Kor. „Gaz. Rad.“).

Od 2 do 9 sierpnia r. b. miał miejsce w Paryżu trzydziesty zjazd międzynarodowy lekarski, jakie co trzy lata od lat trzydziestu kilku zbierają się w większych miastach Europy. Poprzedni odbył się w Moskwie w r. 1897 i liczył 7 $\frac{1}{2}$ tysiąca uczestników, obecnie zebrałiśmy się w liczbie 6170. Dodać należy, że pierwszy kongres międzynarodowy, jakkolwiek z inicjatywy lekarza hiszpańskiego, odbył się w Paryżu w r. 1867 i liczył bardzo niewielką liczbę uczestników.

Właściwie obecny zjazd miał się odbyć w Madrycie, lecz ze względu na wystawę powszechną postanowiono podczas zjazdu moskiewskiego zebrać się w stolicy Francji.

Opisywanie w pismach niefachowych zjazdów specjalnych, jak naprz., lekarski, jest rzeczą poniekąd trudną, gdyż to, co może odchodzić i co powinno interesować lekarza, może być zupełnie obojętne dla niemedyka, sądzę jednak, że ponieważ należymy do środowiska europejskiego, jak również, że na zjeździe tym uczestniczyli i nasi rodacy, a więc przedstawiciele nauki polskiej, nie powinna być bez znaczenia dla społeczeństwa polskiego wspólna praca kilku tysięcy ludzi, zebranych pod jednym sztandarem.

Otóż tedy po skończeniu zjazdu krakowskiego,

o którym „Gazeta Radomska” już wspominała i który zasługuje na szerszy opis w pismach fachowych, gdyż był to pod względem naukowym najbardziej wyróżniający się, po postanowieniu zebrania się po raz dziesiąty we Lwowie, po zwiedzeniu Wieliczki, która nas przyjmowała w szatach uroczystych, odmówiwszy sobie przyjemności zwiedzenia wód galicyjskich dla braku czasu, różnemi szlakami mniejsze już daleko grono (zjazd krakowski liczył około 1000 uczestników), w liczbie bowiem około 100, podążyliśmy do stolicy świata...

Kto chce jechać do Paryża, choć dłuższą ale najpiękniejszą drogą, najlepiej zrobi, jeżeli wzięwszy w Krakowie tak zwaną *rund-reisę*, uda się na Wiedeń, Amstetten, Innsbruck, Zürich, Bazyleę do francuskiej granicy Delle, skąd przez Belfort, Chaumont do Paryża... a dla poznania innych krajów niech wraca na Jeumont, Akwizgran, Kolonję, Berlin, Wrocław do Krakowa z powrotem... Można, rozumie się, wracać i Renem, jadąc koleją z Paryża przez Avricourt, do Moguncji, skąd statkiem do Kolonji—to zależy od ilości swobodnego czasu.

Żadne pióro sądzi, a tembardziej moje, nie jest w stanie oddać piękna miejscowości Dolnej i Górnej Austrii, Tyrolu, Foralbergu i Szwajcarii... Trzeba to samemu widzieć, samemu odczuć...

Zwiedziliśmy ważniejsze miasta po drodze, już w wigilię kongresu znaleźliśmy się w Paryżu, gdzie dzięki znakomicie zorganizowanemu komitetowi polskiemu z kolegami Motz'em i Mincer'em (radomiakiem)

na czele, udało nam się zamieszkać tanio, w środku miasta, tuż w bliskości Sorbony i gmachów fakultetu lekarskiego, gdzie się cały zjazd koncentrował.

Wpis uczestnictwa wynosił 25 franków; zapisywano według poddaństwa. Polacy austrijacy mieli swój komitet, zasiadający w sali Nelatona, gdzie też jako ex-uczestnicy zjazdu krakowskiego zbieraliśmy się prawie codziennie. Na czele komitetu stali: prof. Wicherkiewicz, prof. Kostanecki (prezes zjazdu krakowskiego, znakomity mówca, dobry organizator i świetny pedagog), prof. Kwaśnicki i inni...

Zapisując się, trzeba było wybrać sobie jakąś specjalną sekcję i chociaż można było bezpłatnie uczestniczyć na posiedzenia innych sekcji, każdy jednak uczestnik miał prawo otrzymywać bezpłatnie sprawozdania z posiedzeń swoich sekcji, za resztę zaś sprawozdań musi dopłacić, o ile otrzymywał je zechce. Ogółem dopłata wyniesie 46 franków w księgarni Massona.

Oprócz codziennych posiedzeń sekcyjnych (z wyjątkiem niedzieli i dni, kiedy były posiedzenia ogólne) zbieraliśmy się trzy razy wszyscy razem. Pierwsze inauguracyjne zebranie odbyło się 2 sierpnia o godz. 3-ej po południu w „Salle des Fêtes” na placu wystawy z wejściem od „Avenue de la Motte-Piquet”. Sala ta, jakkolwiek mogąca pomieścić 25000 ludzi, niema żadnej akustyki, skutkiem tego, że nas było 6170, następane dwa ogólne posiedzenia odbyły się w sali urzędowej w Sorbonie.

D-r Tadeusz Rakowski z Szydłowca.

Spółka Rolna Radomska

zawiadamia:

O WYSTAWIE KONI I JARMARKU NA INWENTARZE

odbyć się mających w Radomiu w dniach 9, 10, 11 i 12 Września r. b.
Na Wystawie tej rozdane będą następujące nagrody: medali srebrnych dwa, brązowych osiem, listów pochwalnych dziesięć i pieniądze w ogólnej kwocie 950 rubli.

Korespondencja winna być adresowana do Sekretarza Wystawy
J. HELBICHA W RADOMIU, LUBELSKA 423. 342—4

W ZAKŁADZIE 6-cio KLASOWYM ŻEŃSKIM

(PROGIMNAZJUM)

z klasą przygotowawczą i pensjonatem **JÓZEFY GAGATNICKIEJ**

Senatorska 32.

Zapis rozpoczyna się 27-go sierpnia. Egzamina nowowstępujących 31-go sierpnia. Zakład przygotowuje do 7-ej klasy gmnazjum. 4981/415-2

RADA OPIEKUŃCZA

Warszawskiej Szkoły Handlowej Siedmioklasowej

podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że z dniem 1 (14 września) r. b. będą otwarte w szkole wyżej wymienionej klasy: wstępna, pierwsza i druga, oraz w razie zgłoszenia się odpowiedniej liczby kandydatów (nie mniej, jak 40), klasa trzecia.

Na zasadzie Ustawy Szkolnej, do wstępnej klasy mogą być przyjmowane dzieci w wieku do lat 11 stu.

Do pierwszej klasy przyjmowane będą dzieci od lat 10-ciu do 12-tu, posiadające wiadomości wymagane do wstąpienia do klasy pierwszej szkół realnych; kandydaci zaś pragnący wstąpić do klas następnych, winni posiadać wiadomości, odpowiadające danej klasie, podług programu tychże szkół realnych.

Do klasy 2-giej i następnych granica wieku podniesioną zostaje o rok jeden.

Podania o przyjęcie do Szkoły wносить można na imię Dyrektora Szkoły do kancelarii tejże szkoły, przy ulicy Złotej Nr. 51, do 18 (31-go sierpnia). Do podania dołączyć należy metrykę urodzenia, świadectwo pochodzenia, świadectwo lekarskie o szczepieniu ospy i stanie ogólnym zdrowia, oraz świadectwo zakładu naukowego, jeżeli uczeń do takowego uczęszczał i kopje tych dokumentów na papierze zwycajnym.

Blankiety na podania wydaje kancelarja Szkoły, w której również są udzielane osobom zainteresowanym wszelkie informacje potrzebne, codziennie, od godziny 10-ej do 2-ej za wyłączeniem dni niedzielnych i świątecznych.

417—2

Zawiadamia się, że niżej wykazane grunta włościńskie i prywatnych właścicieli zostały wydzierżawione na polowanie przez Kółko myśliwców 26 Mohilewskiego pułku piechoty. Kląsownicy będą surowo prześladowani.

Wykaz gruntów wydzierżawionych przez Kółko myśliwców 26 Mohilewskiego pułku piechoty na polowanie w 1900 r.

№ porządk.	Gminy, wsie, folwarki i kolonie	Liczba		№ porządk.	Gminy, wsie, folwarki i kolonie	Liczba	
		lat	mórf.			lat	mórf.
I. Radom.							
1	Wieś Janiszew	4	"	1	Wszystkie		
2	Janiszewski młynek	1	"	1			
3	Huta	5	150				
4	Waciu	1	"				
5	Krzywin	1	"				
6	Stara Gołębiowska Wola	5	2121	1	Wsie: Rajec Duchowny i Owadów	5	675
7	Nowa	5	"				
8	Brzostówka	5	"				
II. Wielgóra.							
1	Folw. Firlej, grunta: Żyła Wielka Łąka i Błota na Pazie	1	200	3	Wszystkie	6	6592
III. Jedlinski.							
1	Wieś Jedlanka	1	618	5			
2	Piasczno i Lisów	5	855	6			
IV. Orońsk.							
1	Wieś Zaborów	5	671	1			
2	Ostalówek	5	672	2			
3	Omięcini i Wilcza Wola	5	597				
V. Wolanów.							
1	Wieś Chronów	5	586	4			
2	Sławno, Kaeprowice, Janówek, Ewulin i Wola Wacławowska	5	935				
3	Kolon. Wacławów	5	361				
4	Karcznok Sławiński	5	355				
5	Wawrzyszew	5	942				
VI. Wieniawa.							
Wsie: Ryków, Żuków, Pogroszyn i Sokolniki mokre kolon. Pogroszyn, Sulistrowice i Korzyce wieś Korzyce							
VII. Kozłów.							
Wsie: Rajec Duchowny i Owadów							
VIII. Przytyk.							
Wsie: Jabłonna 3 38							
" Studzieniec 3 428							
K.J. Gliniec 3 426							
wieś Gliniec 3 301							
" Demba 3 "							
" Żerdy 3 "							
IX. Skaryszew.							
Kol. Grzmucin 5 1024							
wsie: Grzmucini i Grzmuckie Budy 5 427							
" Bogusławice i kol. Kazi-mirówka 5 125							
wieś Maków p. Kiwerskiego 1 "							

Prezes, podpułkownik Kukuran.
Kasjer, sztabs-kapitan Nowicki.

441—3

SUPERFOSFATY

(wyłączna reprezentacja Fabryki Superfosfatów Strzemieszyce)

Zuzle Thomasa (Sternmarke)

Kainit

Mąki kostne odklejone i nieodklejone i wszelkie inne nawozy sztuczne

POLECA WARSZ. TOW. AKC. HANDLU TOWAR. APTECZ.

dawniej ZJEDNOCZENI APTEKARZE

Ludwik Spiess i Syn

w Warszawie Skład Główny Senatorska 24;
w Łodzi w Filii ul. Piotrkowska, dom K. Scheiblera.

4158/346—3

Z powodu parcelacji do sprzedania we dworze Bedlinek p. Końskie: 100 macior, 75 roczniaków i 80 jagniąt Rambouilletów.

443—2

Kaucjonowane biuro nauczycielskie i służbowe M. SZENK

w Radomiu, ul. Lubelska dom Karsza, poleca: nauczycielki z wyższym i niższym patentem, bony francuski, niemiecki, polski, rządów, gospodynie, panny służące, szwaczki, ogrodników, lokaj i t. d.

444—6

Gospodyni

z dobrymi świadectwami potrzebna do majątku Sucha, pod Białobrzegami. Zgłaszać się do zarządu dóbr na miejscu.

440—3

Pensja żeńska prywatna z pensjonatem EMILII KUROSZÓWNY

przeniesiona do domu W-go Staniszewskiego naprzeciwko apteki W-go Łagodzińskiego rozpocznie lekcje dnia 4-go września. Zapisy przyjmuje codziennie, począwszy od dnia 27-go sierpnia, od 10-ej do 5-ej po południu.

442—3

Zaginat weksel na sumę rb. 100 z podpisem Szmula Zilberberga z dnia 19 sierpnia 1900 roku z terminem dwumiesięcznym. Znalazca raczy odnieść na Gliniec do domu Szmula Zilberberga.

437—1

Jest do wydzierżawienia

POLOWANIE

w majątku Rożki; a w majątku Waliny do sprzedania **K i e r a t** dolny z dragim i kołem szalonym. Wiadomość w Rożkach u właściciela.

425—1

Dom zdrowia dla chorób chirurgicznych i ko-

biecych

D r ó w REICHSTEINA I WAWELBERGA

Warszawa, Leszno 31. Cena od 2 do 5 rb. Przy zakładzie specjalny oddział porodowy (bez miedowania). Zakład mieści się w dużym ogroźnie. Ambulatorjum od g. 10 do 12.

404—24

Specjalna Fabryka

— PORTJER —

Bernard Lauer i S-ka

w Warszawie: Żelazna 58 róg Grzybowskiej posiada na składzie wielki wybór portjer najnowszych deseni. Fabryka przyjmuje zamówienia na swoje wyroby we wszystkich kolorach. Ceny fabryczne stałe, nader przystępne. 4452/373—5

W 6-cio klasowym Zakładzie Wychowawczym

Anieli Hoene

zapis uczenie odbywa się codziennie Egzamina 1-go, 3-go i 4-go września, kurs nauk 5-go września nowego stylu.

Warszawa ul. Mazowiecka Nr. 4.

4992/413—1

W oborze zarodowej

Oldenburgskiej w Jazdowiczkach poczta Proszowice. Gub. Kielecka są do sprzedania buhajki roczne i starsze.

424—1

Kalendarz Powszechny

na rok 1901 (XXIV rok wydawnictwa) prócz bogatej treści literackiej zawierać będzie obfity dział adresowy i informacyjny.

Nakład 10,000 egzemplarzy

Ogłoszenia zamienne nadsyłać prosimy do dn. 1 września r. b.

Cena ogłoszeń: Cała str. Rb. 12

1/2 " " 7

1/4 " " 4

Z poważaniem

Księgarnia Teodora Paprockiego i S-ki

436—4

Do sprzedania

w dobrach Staszowskich kilkanaście

knurków białych

dwumiesięcznych czystej krwi angielskiej. Wiadomość w Zarządzie Dóbr w Siehovie p. Staszów.

431—2

Szkoła 4 klasowa Filologiczna,

V. PROGIMNAZJUM w Kielcach

otwiera zapis uczniów 7 (20) sierpnia i przygotowawa: do 5-ej klasy gimnazjum i szkół realnych, do seminarjów duchownych, do specjalnych oddziałów szkół: handlowych, 5-ej klasy, mechanicznych, technicznych i do innych, gdzie przeważnie żądany jest zakres wiadomości 4-eh klas. Przy szkole jest pensjonat i półpensjonat z konwersacją niemiecką i francuską.

405—3

Przełożony szkoły
ANDRZEJ UBYSZ.

Towarzystwo Łowickie przetworów Chemicznych i Nawozów sztucznych.

Zarząd w Warszawie, Włodzimierska 23
Agentury: Spółka Rolna Radomska w Radomiu, W-ny Józef Helbich w Radomiu, W-ny Jan Jurewicz w Częstochowie przez Ostrowiec

poleca: Superfosfaty, Zuzle fosforowe Łowickie, Gips fosforowy Łowicki inne nawozy sztuczne. Na żądanie cenniki. 55—38

FABRYKA OCTU ZDROWIA przy ulicy Warszawskiej w domu W-go Pohla pod firmą

N. Przednowek

dawniej P. Koźmiński

poleca swoje octy ze spirytusu, otrzymywane go bez opłaty akcyzy, na mojej pozwolenia P. Ministra Finansów.

Ocet mojej fabrykacji uznany został przez Radę Lekarską za zupełnie zdrowy do użytku i nadaje się wybornie do przyrządzania wszelkich marynat i konserw—za trwałość których ręczyć mogę.

307—5

PIANINO

najnowszej konstrukcji do sprzedania. Wiadomość w księgarni Adolfa Zucker w Radomiu.

445—3

Dom Wola Solecka przez Lipsko posiada 10 krów młodych rasy swojej na sprzedaż.

430—1